

EKL:n eduskuntavaalitavoitteet kaudelle 2023–2027

1. Tehdään eläkeläisköyhyyden vähentämishjelma

Suomeen on lupotakin laadittava eläkeläisköyhyyden torjuntaohjelma. Työhön on otettava mukaan eläkkeensaajajärjestöt. Keskeinen osa ohjelmaa on oltava kansaneläkkeeseen tehtävät reilut tasokorotukset. On haettava aidosti vaikuttavia toimia pienituloisten eläkeläisten tilanteen parantamiseksi. Merkittävässä osassa eläkeläisten toimeentulon kannalta ovat myös palvelut, niiden saatavuus ja saavutettavuus sekä hinta/maksutaso.

2. Lasketaan eläkeläisten verotus palkansaajien verotuksen tasolle

Verotus tulee pikaisesti laskea samalle tasolle palkansaajien verotuksen kanssa. Edellyttämme, että verottoman eläketulorajan jälkeen ei eläkkeensaajien verotus saa olla palkkatulon verotusta ankarampaa eikä työntekijän maksamaa työeläkevakuutusmaksua tulkita veroksi verovertailua tehtäessä.

3. Tuetaan kotona asumista

Asuntopolitiikkaa on kehitettävä esteettömyyden ja ikäystävällisyyden periaatteiden pohjalta. Esteettömän asumisen tarve kasvaa jatkuvasti. Valtion on edistettävä monipuolisia asumisratkaisuja ikääntyneille. On selvitetävä uuden tukijärjestelmän luomista, joka mahdollistaa ikääntyneiden muuton kauempaa kuntakeskukseen palvelujen äärelle.

4. Kehitetään kotitalousvähennystä kotona asumisen tueksi

Pienituloisilla eläkeläisillä ei ole tällä hetkellä mahdollisuutta kotitalousvähennyksen negatiivisen verotuksen takia. Näille eläkeläisille tulee luoda taloudellinen avustus, joka vastaa perusteeltaan ja määrältään kotitalousvähennystä, mutta on verotuksellisesti nettomääräinen. Vähennys on epätasa-arvoinen asutokunnan koon mukaan, sillä pariskunta saa remontistaan tuplasti enemmän vähennystä kuin yksin asuva. Kotitalousvähennys tulee laajentaa koskemaan myös asunto-osakeyhtiössä asuvia. Sitä kehitämällä parannetaan pienituloisten eläkkeensaajien

mahdollisuuksia valita hyvinvointiaan lisääviä palveluita omien tarpeittensa pohjalta ja samalla lisätään heidän ostovoimaansa. Hyvin toteutettu malli tukee yleistä tavoitetta, että ikääntyneen pitäisi voida asua omassa kodissaan mahdollisimman pitkään. Kaupanpäälle laajentaminen tuo myös lisää työtä maahamme.

5. Varmistetaan riittävät sote-palvelut

Tarvitsemme lisää rahaa ja henkilökuntaa vanhusten hoivaan. Ikääntyneille merkityksellisiä ovat oikea-aikaiset, riittävät, laadukkaat ja kohtuuhintaiset sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut lähellä. Heidän tulee saada tarvitsemansa palvelut yksilöllisen tarpeensa mukaisesti, ei palvelutarjoajan palveluvalikoiman puitteissa tai avuntarvitsijan sosioekonomisesta asemasta, taloudellisesta tilanteesta tai asuinalueesta riippuen.

Sosiaali- ja terveydenhuollon tulee tukea erityisesti paljon palveluita tarvitsevan ja heikompi-osaisen tarpeita. Se edellyttää hyviä ja saumatonta hoito- ja palveluketjuja, palveluohjausta, jouhevaa sosiaali- ja terveydenhuollon toimijoiden yhteistyötä sekä vahvaa perustason toimintaa. Hoito- ja palveluketjujen sujuvuudesta tulee huolehtia siten, etteivät apua ja tukea tarvitsevat kansalaiset jää eri toimijoiden välimaastoon ilman tarvitsemaansa apua.

6. Osoitetaan arvostusta omaishoitajien työlle

Investointi omaishoittoon kannattaa ja se tuottaa merkittäviä säästöjä yhteiskunnallemme. Tärkeää työtä tekevien omaishoitajien työ tulee mahdollistaa erilaisissa elämäntilanteissa ja turvata heidän jaksamisensa tarvittavilla palveluilla, riittävällä palkkiolla ja vapailla. Käytännöt on saatava yhdenmukaisiksi koko maassa. Omaishoitajien palkkiot ja muut etuudet tulee harmonisoida kaikilla hyvinvointialueilla. Palkkiot ja muut etuudet on korotettava alueen kunnissa olleen korkeimman tason mukaisiksi.

7. Yhdistetään maksukatot

Ikäihmiset ovat muita kansalaisia useammin sosiaali- ja terveydenhuollon asiakkaita. Erityisesti krooniset sairaudet aiheuttavat huomattaviakin

lisäkuluja eläkeläisille, joista moni on pienituloisen.

Vuonna 2022 käytössä on kolme eri maksukattoa: maksukatot palveluille (692 €), lääkkeille (592,16 €) ja Kelan matkoille (300 €). Ne ovat yhteensä 1 584,16 €. Palvelu-, matka-, ja lääkemaksukatot tulee yhdistää yhdeksi maksukatoksi, jonka tason tulee olla korkeintaan kuukaudessa maksettavan takuueläkkeen suuruinen.

8. Turvataan ikääntyneiden oikeus kuntoutukseen

Suomeen tarvitaan kuntoutustakuu, joka takaa pääsyn kuntoutukseen määräajassa ja edistää vaikuttavaa kuntoutusta. Asiakkaalle sopivimman palvelukokonaisuuden löytäminen edellyttää yhteistyötä sote-palveluiden, kuntien, Kelan, järjestöjen ja kuntoutusyritysten välillä.

Ikääntyneiden kansalaisten oikeus kuntoutukseen on turvattava. Vaikuttava kuntoutus lisää toimintakykyä ja osallisuutta sekä vähentää muiden palvelujen ja etuuksien, kuten asumis- ja hoiva-palveluiden tai toimeentulotuen tarvetta. Se on elintärkeä osa ikääntyneiden sosiaali- ja terveydenhuollon hoitoketjua. Sillä myös ehkäistään tehokkaasti inhimillisiä ja taloudellisia menetyksiä.

9. Vanhusasiavaltuutetut hyvinvointialueille

Valtion budjetista tulee myöntää hyvinvointialueille korvamerkitty raha vanhusasiavaltuutetun viran perustamiseksi hyvinvointialueille. Vanhusasiavaltuutetun tehtävänä olisi hyvinvointialueen ikääntyneen väestön terveyden ja hyvinvoinnin edistämistoimenpiteiden ja palvelujen saatavuuden seuranta, laadun valvonta sekä niistä raportointi. Tehtäviin kuuluisi myös ikääntyneen väestön neuvonta ja ohjaaminen palvelujen äärelle.

Vanhusasiavaltuutettu toimisi tiiviissä yhteistyössä kuntien ja hyvinvointialueen vanhusneuvostojen sekä alueellaan toimivien ikäihmisiä edustavien järjestöjen kanssa. Lisäksi hän tekisi yhteistyötä tammikuussa 2022 työnsä aloittaneen valtakunnallisen vanhusasiavaltuutetun kanssa.

10. Tasa-arvoisen kohtelun oltava itsestäänselvyys

Huomisen Kynnyksellä tutkimuksesta (Eläkeläisliittojen etujärjestö EETU:n teettämä) kävi ilmi, että enemmistö (57 %) 55–84 vuotiaista kansalaisistamme arvioi, että ikääntyneitä kohdellaan nykyisin toisen luokan kansalaisina. Vieläkin useampi (71 %) uskoo, että yhteiskunnassamme on paljon ikään perustuvaa syrjintää.

Ikävaikutusten arviointi tulee ulottaa kaikkien ikääntyneitä koskevaan lainsäädäntöön ja yhteiskunnassa tehtävien päätösten valmisteluun. Säädöspohjan vahvistamiseksi Suomen on myös sitouduttava ikääntyneitä koskevan YK:n ihmisoikeussopimuksen edistämiseen.

Pidetään kaikki mukana digikehityksessä

Ikääntyneille tulee turvata digipalveluiden neuvonta, ohjaus ja tuki. Vastuu tästä on oltava julkisella vallalla. Järjestöjen vapaaehtoiset eivät voi olla yksin vastuussa verkkopalveluiden ja niissä tarvittavien välineiden opastamisessa. Niille, joilla ei ole mahdollista käyttää digitaalisen tuomia mahdollisuuksia, on taattava mahdollisuus kasvokkain tapahtuvaan asiointiin.

EKL:s MÅL INFÖR RIKSDAGSVALET perioden 2023–2027:
bit.ly/ekl_riksdagsvalet_2023

Otetaan ikääntyneet huomioon ilmastotoimissa

Ilmastomuutoksen torjuminen on välttämätöntä. Siirtyä on kuitenkin tehtävä ikääntyneen väestön asema huomioiden. Ikääntyneet ovat keskimäärin muuta väestöä pienituloisempaa ja muutosten omaksuminen voi olla vaikeaa.

Investoinnit joukkoliikenteeseen ja infrastruktuurin rakentamiseen ovat ikääntyneiden näkökulmasta hyvää ilmastopolitiikkaa. Joukkoliikenteen on oltava kattavaa ja edullista. Joukkoliikenteen ostoilla on turvattava ikääntyneiden mahdollisuus edulliseen liikkumiseen koko maassa.

Kohdennetaan tukea kotien, palveluyksiköiden ja julkisten tilojen sekä niiden energiajärjestelmien muuttamiseksi ilmastoystävällisiksi. Luodaan pienituloisille verotuksen kotitalousvähennystä vastaava rahallinen kotitalousavustus muun muassa näiden muutosten tueksi. Kotien ja palveluasumisen jäähdytykseen on suunnattava korjausavustuksia ja julkista tukea.

KÄYNTÄ ÄÄNTÄSI 2.4.2023

Ennakoäänestys kotimaassa 22.–28.3.2023

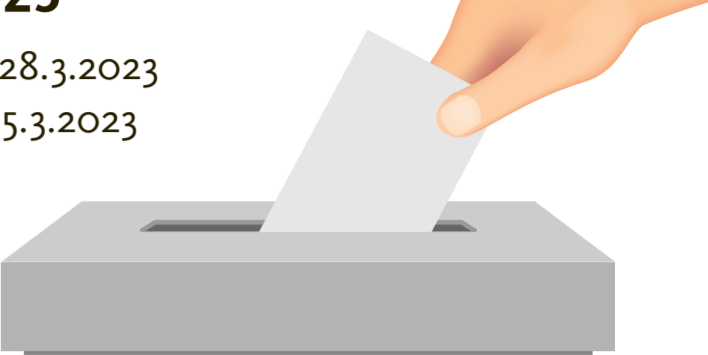
Ennakoäänestys ulkomailla 22.–25.3.2023

11. Kohti ikä- ja muistiystävällistä asuinyhteisöä

Muistisairaita arvioidaan olevan tällä hetkellä jopa 300 000. Ennusteiden mukaan muistisairaiden määrä vähintäänkin kaksinkertaistuu vuoteen 2050 mennessä. Sosiaali- ja terveydenhuollon resurssit ja hoidon sekä huollon menettämät eivät mitenkään pysty vastaamaan muistisairauksien vuoksi kasvavaan palvelutarpeeseen. On löydettävä uusia keinoja. Ikä- ja muistiystävällinen asuinyhteisö on siihen vastaus.

Muistiystävällinen asuinyhteisö koostuu vanhuspalvelutalosta, sitä ympäröivistä omistusta ja vuokrataloista sekä palveluista kuten kampaamosta, ruokakaupasta, kahvilasta, pienestä kirjastosta ja neuvontapisteestä jne. Keskeistä on, että asuinyhteisössä on yhteinen kokoontumispaikka, toimintatapa tai vastaava.

On tarkoitusnukaista, että yhteinen tila sijoittuu vanhuspalvelutalon yhteyteen. Siten mahdollistetaan myös kaikkein huonompi-kuntoisten vanhuspalvelutalosta pienen terveysaseman ja lääkevaraston sekä pienapteekin, tulee siellä käymisestä yhteisön jäsenten normaalia toimintaa.

KOTIÄÄNESTYS eduskuntavaaleissa 2023

Henkilö saa äänestää ennakkoon kotonaan, mikäli hänen kykynsä liikkua ja toimia on siinä määrin rajoittunut, ettei hän pääse kotimaahan ennakoäänestyspaikkaan tai vaalipäivänä äänestyspaikkaan ilman kohtuuttomia vaikeuksia.

Hänen luokseen saapuu sovittuna ajankohtana kunnan keskusvaalilautakunnan nimeämää vaalitoimitsija, joka ottaa äänestyksen vastaan.

Kotiaänestyksessä tulee äänestäjän lisäksi olla läsnä äänestäjän valitsema tai hyväksymä 18 vuotta täyttänyt henkilö. Tämä henkilö ei voi olla vaaleissa ehdokkaana oleva.

Esimerkiksi vammasta tai sairaudesta ei tarvitse esittää lääkärin todistusta. Äänestäjän ei myöskään tarvitse erityisesti todistella sitä, mikä aiheuttaa kohtuuttomat vaikeudet.

Äänestäjän on ilmoitettava halustaan äänestää kotonaan oman kuntansa keskusvaalilautakunnalle viimeistään päivää ennen ennakoäänestyksen alkamista. Ilmoituksen voi tehdä kirjallisesti lomakkeella tai puhelimitse. Äänestäjän puolesta ilmoituksen voi tehdä myös hänen valitsemansa henkilö.

Vuoden 2023 eduskuntavaaleissa kirjallisen tai puhelimitse tehdyn ilmoituksen tulee olla perillä oma kunnan keskusvaalilautakunnassa viimeistään tiistaina 21.3.2023 ennen kello 16.

Kotiaänestyksen yhteydessä voi äänestää myös kotiaänestäjän kanssa samassa taloudessa asuva omaishoidon tuesta annetussa laissa (937/2005) tarkoitettu omaishoitaja. Omaishoitajan äänestämisestä on ilmoitettava kunnan keskusvaalilautakunnalle samalla, kun ilmoittautuminen kotiaänestykseen tehdään.

Kotiaänestyslomakkeen voi ladata ja tulostaa täältä: bit.ly/kotiaanestys_lomake

Lomakkeen voi täyttää sähköisenä ja ladata sen jälkeen omalle koneelle oikean yläkulman linkistä (Lataa – Muutosten kanssa). Omalle keskusvaalilautakunnalle sen voi toimittaa sähköpostin liitteenä tai lähettää perinteisellä postilla (huom. määräaika).

Oman kunnan keskusvaalilautakunnan yhteystiedot ovat kotiin tulleessa ilmoituksessa äänioikeudesta.

Kaikkien kuntien keskusvaalilautakuntien yhteystiedot löytyvät myös täältä: bit.ly/keskusvaalilautakunnat

Ilmoitus tarpeesta kotiaänestyksen järjestämiseen on tehtävä yllä olevasta osoitteesta löytyvällä lomakkeella tai puhelimitse määräaikaan mennessä eli ennen 21.3. klo 16.